

ሃሞራቢ ዝብሃል (ዲና ሙፊቲ፣ ተአምራት ነገራ) ፈላስፋ

ሃሞራቢ ዝብሃል (ዲና ሙፊቲ፣ ተአምራት ነገራ) ፈላስፋ ኔሩ። ደቂ ተባዓትዮ 32 ሰኒ፣ ደቂ ኣንስትዮ ከኣ 30 ስኒ ኣለዉን እንዳበለ ይምህር ኔሩ። ሕዝቢ ስዕብዎ። ብዓል ኣርሲቶቲል ምስ መጹ "ኣንታ እዚ ሃሞራቢስ (ዲና ሙፊቲ፣ ተአምራት ነገራ) እንታይ ኮይኑ ሰበይቱ ኣብ ጥቕኡ እንዶ ኣይነበረትን ናይ ሰበይቱን ከምኡ ከኣ ናይ ጉሉ፣ ወረግ ናይ ጎረባብቲ ደቂ ኣንስትዮ ኣስናን እንዳቆጸረ ማዕረ ወዲ ተባዕታይ 32 ኣስናን ከም ዘለዉን መረጋገጸ ኔሩ" ኢሎም። ሕጂ ከኣ ንበዓል ዲና ሙፊቲ፣ ተአምራት ነገራ፤ ማርቲን ፕላዊት፣ ዶክተር ዳቪድ ሸን፣ ዝኣመሰሉሉ ሃሞራቢ ዝብሉ ሸም ኣጠሚቐዮም ኣሎኹ። ስለዚ ኣብ ክንዲ በብሓይ ሸምም እንደጠቐስና ግብረ-መልሲ ንህብ በዚ ሓባራዊ ናይ ኮይ ሸምም ሃሞራቢ ንበሎም። ምክንያቱ ብዛዕባ ሕዝቢ ኤርትራ ዘለዎም ኣረኣጃያ ልክዕ ከምዚ ናይ ሃሞራቢ ጉጉይ ኣረኣጃያ ኢዩ ዘለዎም። እንታይ ኮዮኖም ካብ ዉድቀት ሃጸይ ሃይለስላሰ ፤መንግስቱ ሃይለማርያም ፤ መለስ ዜናዊ፤ ከምኡ ከኣ ሕጂ ብዓብዩ ዉድቀት ወያኔ ዘይምሃሩ። ብዛዕባ ካብ ዉድቀት ትምህርቲ ዘይምርካብ ፈላስፋ ካንት ዝበሎ ይሰማማዓሉ ኢዮ። ኣብ መጽሓፍ "A history of western philosophy: Kant and the Nineteenth Century, second edition, revised, by W. T. Jones " ገጽ 43 ተመልከት። ካንት ዝብሉ "ሓይ ነገር ክትምሃረሉ ትኽእል ንነገራት ብስሩዕ ትዕዘብቲ ካብ ተሞክሮ ኢዩ"። ልክዕ ኣበሃህላ ኢዩ። ናይ እዚኣም ሃሞራቢ ጸገም ኡኮ ንነገራት ብስሩዕ ትዕዘብቲ ተሞክሮ ዘይምዉሳይም ኢዩ። ኣብ 1991 ገድሊ ኤርትራ ድሕረ 30 ዓመታት መሪር ቃልሲ ሓርነት ኤርትራ ኣረጋገጹ፤ ኣብ 1993 ብረፈራንደም እዉ ንነጻነት በ99.98 ኣድሚጹ ኣረጋገጹ፤ ኣብ 2002 ብዉሳኔ ኮሚሽን ዶብ ልዕላዊነቱ ኣረጋገጹ። ሓይ ውልቀ ሰብ እንተድኣ ብዛዕባ ነጻነትን ልዑላዊነትን ኤርትራ ተሞክሮ ክህልዎ ኮይኑ ነዚ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ ስሩዕ ትዕዘብቲ ክህልዎ ይግባእ። እንተዘይኮይኑ ከምዚ ሃሞራቢ ኣብ ክንዲ ስሩዕ ትዕዘብቲ ብዛዕባ ኣስናን ደቂ ኣንስቲዮ ኣጽንዑ ዝዘረብ ከም ዝመጸሉ እንዳተዛረበ ንነዊሕ ግዝያት ንሰባት ኣእሚኑ ኣጋግዩ። እሞ ኸኣ ኣብ ጥቕኡ ሰበይቱ፣ ኣዋልዳ፣ ናይ መቐርቡ ኮነ ናይ ጎረባብቲ ደቂ ኣንስቲዮ እንዳሃለዉ፤ ኣብ ክንዲ ስሩዕ ትዕዘብቲ ምዉሳድ ብመን ከማይ ትምክሕቲ ተነፊሑ ብግልጺ ሰባት ኣኪቡ ጌጋ ሓበሬታ ይምህር ኔሩ። ናይ ዘበና ሃሞራቢ ከኣ ኣብ ክንዲ ነዚ ስሩዕ ናይ ኤርትራ ነጻነትን ልዑላዊነትን ካብ ትዕዘብቲ ተሞክሮም ዝምሃረሉ ብወጃ ሃላይ ወይ ከኣ በዘፈቀደ ከም ዝመጸሎም ይዘረቡ ኣለዉ። ዕሽሽ ኢልካ ዝሕለፍ ኣይኮነን። ምክንያቱ ኣበሃህላ ሃሞራቢ ክሰብ ብዓል ኣረስቶቲል ዝመጹ ንደቂ ሰባት ኣጋገዩ ኢዩ። ሕጂ ከኣ ነዚኣም ናይ ዘበና ሃሞራቢ ካብ ስሩዕ ትዕዘብቲ ተሞክሮ ቀሲሞም ክመሃሩን ክፈልጡን መታን ስሩዕ ትዕዘብቲ ከም ዝወስዱ ምግባር ናትና ሓላፍነተ ኢዩ። መታን ኩሉ ክፈልጡ ሹር በልዎ።

Tesfamicael Yohannes Teckle
Oslo, Norway

www.afronorway.com
Epost tesfamicaelyohannes@gmail.com